

'Fındık ve trüf – bu mümkün mü?'

Автор(и): гл. ас. д-р Елица Благоева, Селскостопанска академия, Опитна станция по земеделие в Източни

Родопи – Кърджали

Дата: 17.04.2022 *Брой:* 4/2022



Son yıllarda, trüf mantarı ile enfekte edilmiş fındık plantasyonları kurma fikri popülerlik kazandı. Amaç, iki ürün elde etmektir – fındık içi ve trüf. Oldukça çekici olmasına rağmen, bu fikri uygulamak zordur ve başarılı olmak için karşılanması gereken bir dizi koşul vardır.

İşte bunlardan bazıları:

Fındığın çeşit özgünlüğü

Fındıktan mikorizalı dikim materyali elde etme teknolojisi, çok genç fındık fidanlarının aşılamaıyla başlar, çünkü bu işlem bitkinin kök sisteminin bu gelişim aşamasında en başarılı şekilde gerçekleşir. Bunlar sadece iki

şekilde elde edilebilir – ya mikroçoğaltım yoluyla ya da tohumdan. Bu, belirli bir fındık çeşidinden ürün almayı garanti altına almak için, aşılama için kullanılan dikim materyalinin sertifikalı ve mikroçoğaltılmış olması gerektiği anlamına gelir.

Toprak koşulları

Trüf yetiştiriciliği için en iyi toprak koşulları, kalsiyum açısından zengin, pH'ı 9'a kadar çıkabilen karstik topraklardır. Bu toprak koşulları fındık yetiştiriciliği için çok elverişsizdir.

Karışık plantasyon

Trüf yetiştiriciliği, bir agroforestri sistemi yani trüf gelişimini destekleyen bir tür topluluğu oluşturmayı gerektirir. Bunlar meşe türleri (tüylü meşe, saplı meşe, Türk meşesi vb.), ıhlamur, gürgen, fındık, huş, kavak gibi ağaçlardır. Bir trüferyanın başarılı olması için doğal orman koşullarını taklit etmesi, bu da karışık bir plantasyon kurulmasını gerektirir. Bu plantasyonda meşe türleri baskın olmalıdır. Bu durumda, fındık için monokültür yetiştiricilik önerilmez.

Yetiştirme teknolojisi

Trüferya organik olarak işletilir – burada hiçbir bitki koruma ürünü kullanılmaz. Bu, kombine yetiştiricilikteki tek olası seçeneği beraberinde getirir – fındık plantasyonu organik olarak yönetilmeli ve bir özelliğe dikkat edilmelidir: toprak gübrelemesi yapılmamalı ve topraktan hiçbir ürün uygulanmamalıdır. Bu koşullar altında, düzenli ve istikrarlı fındık verimi elde etmek en hafif tabirle şüphelidir.

Konum

Uzmanlara göre, trüferya kurmak için en iyi yer ormanların yakınında veya daha önce trüf yatakları bulunmuş alanlardır. Bu bölgelerde, bu koşullara adapte olmuş ve yetiştiriciliği başarılı olacak uygun suşların doğal olarak korunduğu düşünülmektedir. Uzmanlar, trüferyaların bu yerel trüf suşları ile aşılanmış dikim materyali ile kurulmasını önermektedir.

Budama

Yapay olarak kurulmuş bir trüferyanın işletme süresi yaklaşık 20 yıldır ve ana sınırlayıcı faktör ağaçların yaşı ve daha doğrusu ışığın taç yapılarının altına ulaşabilmesidir. Bu durum, beşinci yıldan sonra taçları açmak için

güçlü yıllık budamalar yapılmasını gerektirir. Fındıkta bu tür bir budama, ürün verimi söz konusu olduğunda daha hafif şekilde yapılır, çünkü bu budama düzenli verim elde edilmesini düzenler.

Ektomikorizal türler

Trüf suşları ektomikorizaldır ve belirli ağaç türleri ile simbiyoz bağımlılığı vardır. Elma, armut, erik, kiraz gibi meyve türleri trüferya kurmak için uygun değildir.

Özetle, fındık yetiştiriciliğini ürün için veya trüf için yapma seçimi bir dizi faktöre bağlı olmalıdır, ancak her durumda güvenilir bilgiye dayanmalıdır. Yukarıda sunulan bilgiler, İtalya'daki Perugia Üniversitesi Uygulamalı Mikoloji Laboratuvarı'nda ERASMUS+ programı kapsamında alınan eğitimin sonucudur – bu kurum, İtalya'da trüf-mikorizalı dikim materyalinin sertifikasyonu ile uğraşan birkaç kurumdan biridir.



İtalya, Umbria, Spello kasabası yakınlarındaki iki yaşındaki plantasyon, 2019. Plantasyon 2018'de yerel bir trüf ile aşılınmış çeşitli ağaç türleri ile kurulmuştur.



İtalya'nın Umbria bölgesinde 50 yıllık bir trüferya – geleneksel bir trüf hasat bölgesi. Ağaçlar farklı yaşlardadır çünkü belirli aralıklarla yenilenirler. Uzakta, fotoğrafın ortasında, yamaçta doğal trüf alanları görülmektedir.

Fotoğraflar: Baş Asistan Elitsa Blagoeva, Tarım Akademisi, Doğu Rodoplar Tarımsal Araştırma İstasyonu – Kırcaali